

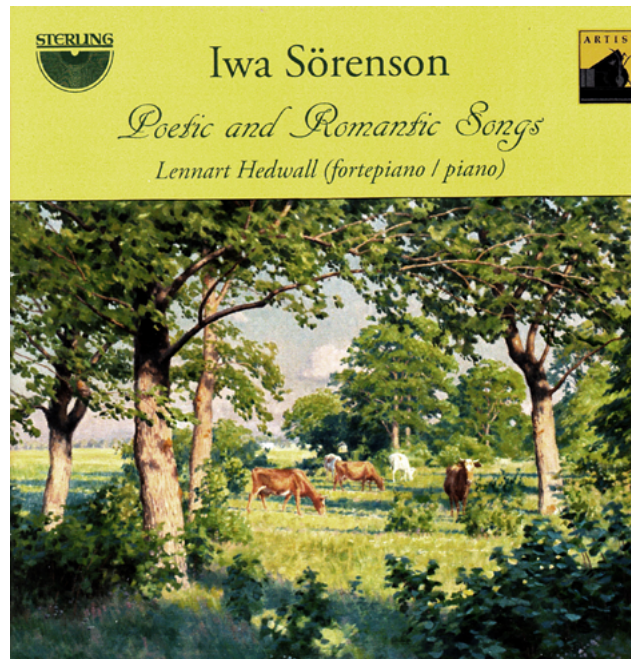
Svenska romanser från två århundranden

Sånger av sju svenska tonsättare från det tidiga 1800-talet till det sena 1900-talet har Sterlings valt ut av det sopranen Iwa Sörenson och pianisten och musikvetaren Lennart Hedwall spelade in på LP för Bluebell för drygt 30 år sedan. Nu finns inspelningarna alltså tillgängliga på CD.

Iwa Sörenson är född in i musiken som dotter till tonsättaren Torsten Sörenson. Hon skaffade sig en egen musikalisk utbildning i kyrkomusik och sångpedagogik, innan hon sökte in på Scenskolan i Göteborg (numera en del av Högskolan för scen och musik vid Göteborgs universitet). Så småningom ledde detta till ett engagemang som solist på Kungliga Operan i Stockholm. Idag är hon bl.a. verksam som sångpedagog.

Den här skivan inleds med några sånger utan ackompanjering hämtade ur Carl Jonas Love Almqvists "Törnrosens bok". Det är sånger i ett stämningsslag mellan folkvisa och mystik, som många svenska sångerskor framfört – ibland även utomlands. Iwa Sörenson sjunger med klockren röst och föredömlig textning. Det är nästan för bra, för perfektionen förtar något av folkvisetonen i sångerna, men i "Varför kom du på ängen?", som är rörligare, är det inte så påtagligt.

Efter de sex inledande à capellasångerna av Almqvist, följer hela 18 sånger av vår främste romanstonsättare under 1800-talet, Adolf Fredrik Lindblad, som f.ö. länge umgicks med Almqvist. Nu ackompanjeras Iwa Sörenson av Lennart Hedwall på ett piano av äldre typ, ett "fortepiano", vars klang är sprödare än ett modernt pianos. Hur uppskattad Lindblad faktiskt var av sin samtid får vi ett bevis på genom ljuvliga sången "Nära", vars melodi Hans Christian Lumbye vävde in i inledningen och slutet till sin "Amalie Vals". Avdelningen inleds annars med en av Lindblads mest älskade sånger, "En sommardag", och den följs av pärlor som "Mån tro? Jo, jo", "En ung flickas morgonbetraktelse" (mycket levande framförd, man hör t.o.m. hur Iwa Sörenson rör på sig framför mikrofonerna!), "Höstkvällen" med flera, och även några av Lindblads sånger med tysk text ingår. De här inspelningarna kommer samtidigt som Lindbladsbiografen av Eva Öhrström, som recenseras på annan plats i den här utgåvan

av Kammarmusik-Nytt. Kanske kan det bidra till, att fler sångare och en större publik upptäcker Lindblads högklassiga musik.

Almqvists och Lindblads musik upptar drygt halva skivutrymmet. Om resterande plats på denna fullmatade skiva samsas fem 1900-talstonsättare med sammanlagt 14 sånger, och här är det ackompanjerande instrumentet en modern flygel. Först är Torbjörn Ivan Lundqvist med en version av Samuel Johan Hedborns "Ute blåser sommarvind" från 1813, som annars är mest känd i Alice Tegnér's tonsättning. Den är mycket lyrisk och knyter väl an till den föregående musiken. "Fröjdefullt sjunga de fåglar små" och "Skatan sitter på kyrkotorn" är också skrivna till äldre texter från 1600- och 1700-talet, men är också de lättillgängliga visor.

Ingemar Liljefors var son till målaren Bruno Liljefors och får till violinisten och dirigenten Mats Liljefors. Han representeras av "Spegelsång", "Fråga och svar" och "Soluppgång", den första med text av Hjalmar Gullberg, men vem/vilka som skrivit texterna till de båda andra upplyser textboken tyvärr inte. Sångerna har ett klart modernare tonspråk,

och här får Iwa Sörenson visa sin rösts fulla dynamiska omfång. De får fungera som en övergång till Sven-Eric Johansons tonsättningar av två av Bo Setterlinds dikter, "Tystnaden" och "Folkton 2000", båda skrivna i tolvton. Det är dock inga problem för den tonsäkra Iwa Sörenson.

På detta följer Sven-Erik Bäckes tonsättningar av tre kinesiska sånger. "Fullmånen" antyder med sin pentatoniska inledning just det kinesiska. Musiken här och i nästa sång "Poem" antyder just, att det är fråga om tonsättningar av kinesiska dikter, men liksom i den tredje sången, "Skrivet en regnig natt till en vän i norr", är det fråga om fritonal musik.

Yngst av alla tonsättarna på den här skivan är Kerstin Jeppsson, som tonsatt två dikter av Edith Södergran, "Rosen" och "Upptäckt" och en av Elsa Grave, "Kärleksdikt". Här är det åter tolvton som gäller, och den sista, klangfullt utsmyckade sången avslutar den här varierade romansskivan, där Lennart Hedwall väl behärskar ackompanjemanget, med ett tydligt utropstecken.

Inspelningarna är analoga, vilket kan anas här och var, men de är gjorda av några av vårt lands främsta musiktekniker och väl överförda till digital form. Ljudkvaliteten är med andra ord mycket bra, även om man kan höra att man använt sig av olika inspelningslokaler. CD-fodralet innehåller en utmärkt textbok med initierade kommentarer av Lennart Hedwall, en intervju med sångerskan och texterna till sångerna – allt även på engelska. Så ska en textbok vara utformad!

CALLE FRIEDNER

**IWA SÖRENSON
POETIC AND ROMANTIC SONGS
LENNART HEDWALL (FORTEPIANO/
PIANO)
STERLINGS CDA 1819-2**